Dějiny moderní evropské kultury

<style> body { background-image:url(https://fhs.cuni.cz/FHS2026-2005-version1-bgtransparent.jpg); background-repeat:repeat x; background-size:contain; } p { text-align:justify; font-size:120%!important; } </style>
1. listopadu
otevření podávání přihlášek
31. března
deadline podání přihlášky
prezenční
forma studia
Proč studovat Dějiny moderní evropské kultury
Program Dějiny moderní evropské kultury je unikátní tím, že umožňuje porozumět dějinám a kulturnímu dědictví v širokém kontextu. Studijní program propojuje klasickou historii s dějinami umění, náboženskými a duchovními dějinami i vizuální kulturou. Výuka staví na práci s dobovými prameny, kritické analýze textů a otevřené diskuzi v menších seminárních skupinách. Absolventi získají hluboký kulturně-historický rozhled i schopnost samostatného uvažování, které uplatní v akademické sféře, muzeích, galeriích, médiích, nakladatelstvích či kulturním managementu.

Tři pilíře studijního programu

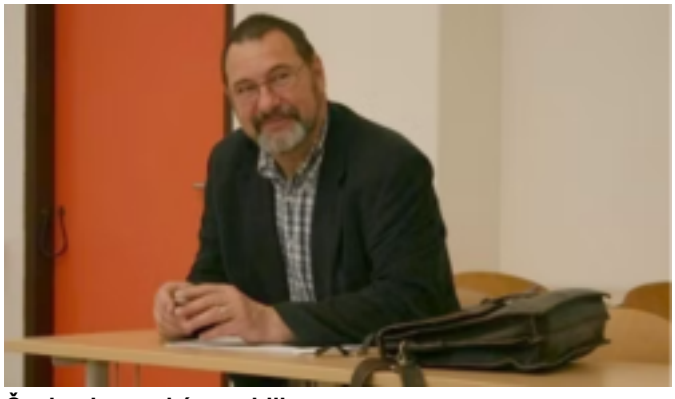
Dějiny evropské kultury a vzdělanosti
Proměny kultury a vzdělanosti od antiky po současnost – vzdělávací instituce – gramotnost a receptivita – kulturní epochy – „vysoká“ a populární kultura – od knižní kultury k filmům a komiksu
Náboženské dějiny Evropy
Evropské náboženské dějiny od pravěku po moderní dobu – náboženské motivy v literatuře a umění – evropská a mimoevropská náboženství – moderní antiklerikalismus – nenáboženská spiritualita
Vizuální kultura v evropské historii
Vizuální kultura od pravěkých jeskynních maleb po konceptuální umění – možnosti a způsoby zobrazování – kánon a kolektivní paměť – témata a styly výtvarného umění – péče o hmotné kulturní dědictví
Program umožňuje různé profilace studia, směřující jak k akademické, vzdělávací a veřejné činnosti, tak k praktickému uplatnění v péči o kulturní dědictví a jeho zprostředkování (např. v médiích, vydavatelské a výstavní praxi, při ochraně národního a evropského kulturního dědictví, restaurování apod.).
?

Tváře programu

prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc.Garant programu
Zaměřuje se kulturní a sociální dějiny, dějiny školství a vzdělanosti, dějiny měst v širokém období od 16. století do současnosti, specialista na moderní německé dějiny. Bývalý dlouholetý šéfredaktor Českého časopisu historického, řádný člen Učené společnosti ČR, nositel Záslužného kříže Spolkové republiky Německo.
prof. PhDr. Zdeněk R. Nešpor, Ph.D.Vyučující
Historik a sociolog náboženství, věnuje se religiozitě od 18. století do současnosti, kultuře, sakrální geografii a dějinám společenských věd. Řádný člen Učené společnosti ČR, předseda její sekce pro humanitní a společenské vědy. Předseda kontrolní rady Grantové agentury ČR, předseda vědecké rady Ústavu pro studium totalitních režimů, šéfredaktor časopisu Lidé města.
doc. PhDr. Martin Musílek, Ph.D.Vyučující
Historik věnující se kulturním, sociálním a hospodářským dějinám středověku a raného novověku, dějinám mentalit, každodenního života, urbánním dějinám a muzeologii. Je spoluautorem řady tuzemských a zahraničních výstavních projektů, včetně úspěšné výstavy „Přemyslovci: panovnická dynastie a její doba“ (Národní muzeum 2026)
doc. ak. mal. Jaroslav AltVyučující
Historik a teoretik výtvarného umění, malíř a restaurátor (závěsné obrazy, nástěnná malba, polychromovaná plastika). Ve vlastní malířské a grafické autorské tvorbě se věnuje především tématu krajiny, vnímané v rovině její nejzákladnější tektonické, ale i duchovní struktury.
PhDr. Blanka Altová, Ph.D.Vyučující

Historička umění, věnuje se především uměleckohistorické topografii, sakrálním památkám a historiografickým, uměleckým a restaurátorským strategiím utváření české národní identity v 19. a 20. století.

Aktivity vyučujících programuDějiny moderní evropské kultury

Jiří Pešek k stému výročí vstupu Němců do vlády Československé republiky

Podle Ferdinanda Peroutky byla první Československá republika dobudována v okamžiku, kdy většinový národ přizval do vlády zástupce německé menšiny – v říjnu 1926. Ať už Peroutka měl nebo neměl pravdu, jednalo se o jeden z nejdůležitějších zlomových momentů meziválečných československých dějin, zcela výjimečný i v širším evropském kontextu. Jeho analýzu nabízí **Jiří Pešek.**

Další rozšíření internetové Religionistické encyklopedie

Zdeněk R. Nešpor na Sociologickém ústavu Akademie věd ČR provozuje odborně garantované internetové encyklopedie sociologie (encyklopedie.soc.cas.cz) a religionistiky (rg-encyklopedie.soc.cas.cz). Do Religionistické encyklopedie v roce 2026 přibyl Slovník taoismu (autor Vladimír Ando) a ještě přibude Slovník konfuciánství (autor Vladimír Liščák).

Často kladené dotazy

• Jak probíhá výuka prezenční? Jak často v týdnu?

Ve studijním programu DMEK se i přes prezenční způsob výuky snažíme povinné kurzy situovat do jednoho dne, zpravidla úterý. Povinně volitelné kurzy jsou pak rozdistribuovány do celého týdne. Student si je volí sám podle svého zaměření.

• Vyžaduje se při studiu povinná praxe?

Nikoli. Praxe je doporučenou součástí studijního plánu.

• Jaké může být uplatnění absolventů vašeho programu?

Absolvent DMEK se uplatní ve všech profesích, které spravují, rozvíjejí nebo interpretačně využívají evropské kulturní dědictví. V akademické sféře jde o badatele zaměřené na jednotlivé – i zcela nově a multidisciplinárně definované – oblasti výzkumu kulturních dějin a ochrany kulturního dědictví (vč. památkové péče, muzejnictví, archivních a knihovních služeb). Ve státních a nadnárodních úřadech a organizacích, v regionální a místní samosprávě a v neziskové sféře jde o pracovníky kulturněpolitického managementu, zprostředkování a ochrany kulturního dědictví (prezentace kulturních specifik, cestovní ruch). Ve sféře médií a populární kultury jde o pracovníky zprostředkovávající kulturní dědictví (moderátoři veřejných diskusí, autoři a kurátoři výstav, vydavatelé a interpreti historických pramenů, popularizátoři na celostátní, regionální i místní úrovni) a zajišťující jeho ochranu (restaurátoři, muzejníci, knihovníci). V oblasti školství a vzdělávání jde o pracovníky rozšiřující znalosti kulturních tradic, schopné shromáždit a kriticky zhodnotit jejich stávající podání a navrhovat adekvátnější přístupy jejich výuky a dalšího rozšiřování (metodičtí pracovníci, učitelé a vychovatelé, vedoucí zájmové činnosti). Představitelná je i uplatnitelnost části absolventů v soukromém komerčním sektoru na pozici expertů (soukromá muzea, výstavní síně a vzdělávací a výuková střediska a programy)

• Je u vás výuka v cizím jazyce povinná? Jaká úroveň jazyka se vyžaduje?

Nikoli, nicméně znalost cizích jazyků z evropského prostředí, ať už současného či minulého (latina, starořečtina), může studentům rozšířit možnosti práce se zdroji při studiu i při sepisování diplomové práce.

• Kolik povinně volitelných předmětů se doporučuje zapsat v prvním semestru?

Studium DMEK je založeno primárně na povinně volitelných kurzech, z nichž student musí v průběhu studia získat 40ECTS. Doporučujeme proto každý semestr absolvovat alespoň kurzy za 10ECTS.

• Jak vypadá přijímací zkouška?

Přijímací zkoušku na Dějiny moderní evropské kultury představuje sepsání krátké (zhruba jednostránkové) eseje na jedno ze čtyř uvedených témat ve stanoveném čase (jedna hodina). Při hodnocení se přihlíží zejména ke kritickému myšlení uchazeče, ale i k jeho historickým znalostem či stylu.

- Současná role vizuální kultury ve zprostředkování minulosti (muzea, galerie, památková péče apod.) – odpověď formulujte na základě vlastní zkušenosti
- Starokatolíci ve Varnsdorfu – co o nich víte a z jakých zdrojů (archivní a další prameny, sekundární literatura) byste se mohli dozvědět víc?
- Role vzdělání v životě a kariéře Karla IV.
- Rusko a Evropa
- Jsme poslední Římané?
- Kam kráčí současné umění?
- Smích a náboženství

• Mohou uchazeči psát přijímací test ve slovenštině?

Ano, mohou.

• Je literatura k přijímačkám dostupná online? (Případně kde?)

Vzhledem k povaze přijímací zkoušky není žádná doporučená literatura. Při přijímací zkoušce se hodnotí kritické myšlení uchazeče a znalosti z oblasti historie.

• Odkaz na přehled povinných kurzů:

Text akreditace je ke stažení zde .

Přijímací řízení

Přijímací zkouška je jednokolová, písemná a tvoří ji výklad (esej). Uchazeč si vybere jedno ze čtyř navržených témat týkajících se různých oblastí kulturních a duchovních dějin. Výklad je psán v místě přijímací zkoušky, v klauzuře, bez přístupu ke zdrojům. Délka výkladu nemá přesáhnout dvě strany rukou psaného textu.

Hodnotit se bude:
- originalita a tvořivost zpracování tématu,
- úroveň uchazečova vzdělanostního zázemí, jež se ve výkladu projeví,
- stylistická úroveň.

Přihlížet se bude i ke gramatické správnosti.

Detailní informace o přijímacím řízení jsou k dispozici <B>ve Studijním informačním systému, tamtéž můžete podát přihlášku ke studiu.

Kontakt

Mgr. et Mgr. Kateřina Kohout Kovaříkovátajemnice studijního programu
E-mail: katerina.kovarikova@fhs.cuni.cz
Telefon: +420 224 271 423
Kancelář: 1.11
Úřední hodiny: úterý 10:00-13:00 nebo po domluvě

Hlavní web programu Dějiny moderní evropské kultury

Stránka programu na Facebooku